

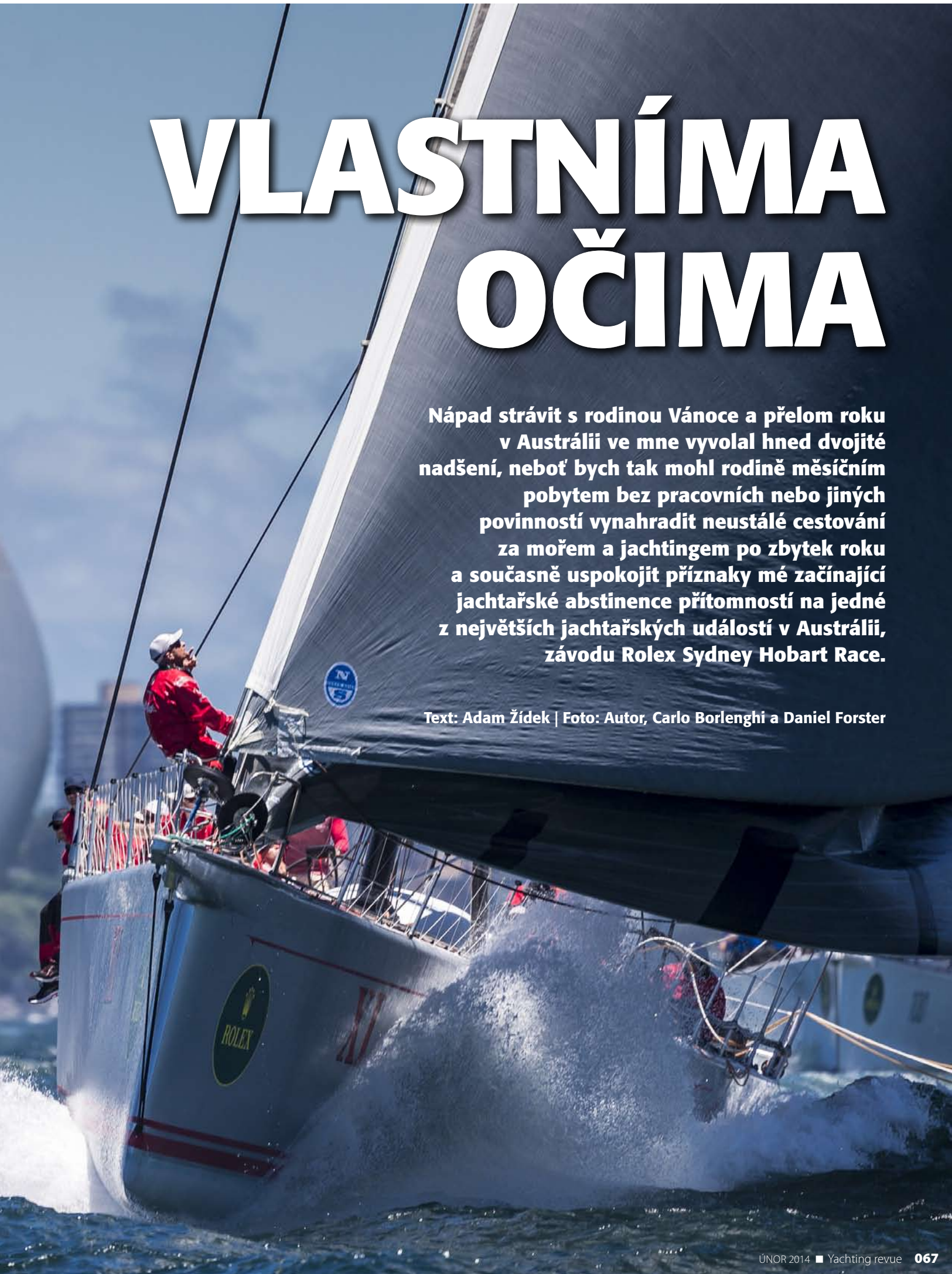
Adam Židek

VLASTNÍMA OČIMA

Nápad strávit s rodinou Vánoce a přelom roku v Austrálii ve mne vyvolal hned dvojité nadšení, neboť bych tak mohl rodině měsíčním pobytem bez pracovních nebo jiných povinností vynahradit neustálé cestování za mořem a jachtingem po zbytek roku a současně uspokojit příznaky mé začínající jachtařské abstinence přítomností na jedné z největších jachtařských událostí v Austrálii, závodu Rolex Sydney Hobart Race.

Text: Adam Židek | Foto: Autor, Carlo Borlenghi a Daniel Forster

Pro Australany je to především událost, nikoliv jenom pouhý závod. Spontánnost tohoto nápadu a rychlost jeho realizace mi však neumožnila včasnou rezervaci místa a akreditace na jedné z doprovodných lodí, které doprovázejí závodní flotilu při vyplutí ze Sydney. Toto počáteční zklamání se vzápětí ukázalo jako výhoda, neboť jsem byl motivován sledovat závod přímo z centra jeho dění a dokonale vnímat jeho atmosféru přímo v prostředí pořádajícího klubu Cruising Yacht Club Of Australia. Klub byl založen v roce 1944 a hned rok poté se uskutečnil vůbec první závod Sydney Hobart Race. Závod tehdy oslovil mnoho Australanů a klubu se následně dostalo výrazné pozornosti a podpory. Prostředí klubu, které dýchá historií a slávou, zdobí mimo jiné obsáhlá sbírka získaných trofejí z nejrůznějších

světových závodů, dokonale nasvícených ve skleněných vitrinách, impozantní je pak stěna věnovaná každému vítězi Rolex Sydney Hobart Race. Dnes je klub se svými 3000 členy největší v Austrálii a hraje významnou roli v australském závodním jachtingu.

Velkých nebo jinak významných závodů se jede během roku celá řada a každý z nich je něčím výjimečný. Pomineme-li samotnou lokaci a termín konání, je Rolex Sydney Hobart Race bezesporu tím nejzajímavějším. Jeho historie, fakta a důležité

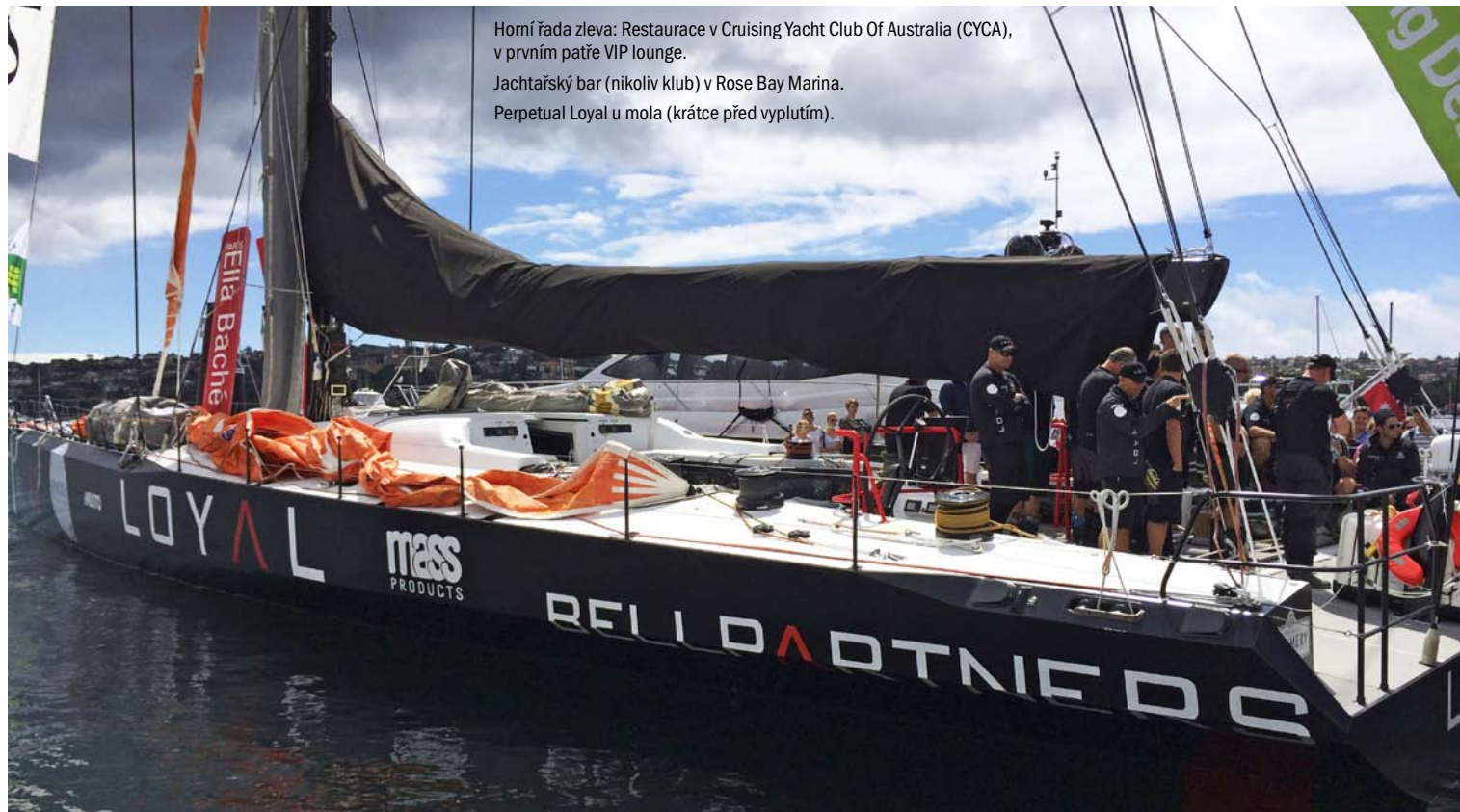
milníky by naplnily samostatný a obsáhlý článek, ale o tom snad příště.

Závod, jehož letos již 69. ročník startuje tradičně 26. prosince ve 13:00 (AEST), vede ze Sydney na jih k Tasmánským ostrovům a končí přirozeně v hlavním městě Tasmánie, Hobartu. Rekord závodu dlouhého 628 NM drží loňský a současně dnes i sedminásobný vítěz závodu, 100 stop dlouhá maxi jachta Roberta Oatleye Wild Oats XI, s časem 1 den, 18 h, 23 min a 12 s. Na loď je letos upřena mimořádná pozornost, neboť prošla opět výraznými

Celkový vítěz Wild Oats XI.

Horní řada zleva: Restaurace v Cruising Yacht Club Of Australia (CYCA),
v prvním patře VIP lounge.

Jachtařský bar (nikoliv klub) v Rose Bay Marina.

Perpetual Loyal u mola (krátce před vyplutím).

změnami, především v oblasti trupu, kde přibyla vysouvací vodorovná křídla, zvyšující stabilitu a rychlost loď při zadobočném větru. Wild Oats to však nebude mít jednoduché, neboť ve startovním poli je mezi velkými loděmi celá řada dalších konkurentů, jako Perpetual Loyal (Juan K-100), Ragamuffin 100 (Elliott 100), Black Jack nebo Giacomo (obě VOR 70) či Wild Thing (100 Supermaxi). Rolex Sydney Hobart však není závodem pouze velkých lodí. Mezi 94 startujícími loděmi najdeme plachetnice Clipper 70, TP52,

Bénéteau First 40, Archambault 40, Salona 44, Elan 444 nebo IMX 38. Počet startujících lodí, především nad 60 stop délky, letos přinutil pořadatele změnit po 19 letech tradici dvou startovních čar na tři, a bezpečněji tak rozdělit jednotlivé třídy a startující divize. Stejný osud čekal i první otočné bóje v zálivu, které eliminovaly vzdálenosti mezi startovními čarami jednotlivých tříd a současně značily dráhu bezpečného vyplutí ze zálivu Port Jackson na otevřené moře.

26. prosince 2013 od rána sleduji u mola posádku a přípravy Perpetual

Loyal, letošního favorita, 100 stop dlouhého speciálu Juana Kouyoumdjiana, produkujícího především lodě třídy VOR. Inspirující zážitek budu mít ještě dlouho v paměti. Naprostá disciplína každého člena posádky, respekt a úcta nejen k lodi je vidět na každém kroku. Posádce je věnovaná mimořádná mediální pozornost, především díky přítomnosti Toma Slingsbyho, olympijského vítěze a taktika vítězného týmu Oracle Team USA Amerického poháru, a dnes dvacetileté australské jachtařky Jessiky Watson, která se před čtyřmi lety stala >>>

Zleva: Uvnitř CYCA, trofeje a tituly jachtařů z CYCA.

Stěna věnovaná vítězům Rolex Sydney Hobart.

Posedmé absolutně zvítězila loď Wild Oats XI, majitel Robert Oatley a skipper Mark Richards.

nejmladším člověkem, který sám bez asistence obeplul zeměkouli. Slavnostní proslov Anthonnyho Bella, majitele lodě a skippera v jedné osobě, molo zaplněné manželkami s mávajícími dětmi v náručích a muzikant hrající na dudy udělaly ze samotného odplouvání lodě z přístavu emotivní zážitek. Přesto nebylo možné přehlédnout koordinaci a dokonalou sebranost posádky při na první pohled jednoduchém manévru odplutí od mola, nemluvě o následných přípravných pracích na vytažení hlavní plachty, které trvaly neuvěřitelných 30 minut!

Na předstartovním briefingu byla věnována velká pozornost předpovědi a vývoji počasí, které je u Austrálie velmi proměnlivé. Silný vítr a velké vlny jsou zde zcela běžné. Pro nadcházející dva dny ukazovala předpověď stabilní, avšak velmi proměnlivý vítr 15–25 uzlů. Za těchto podmínek by velké lodě dopluly do cíle do dvou dnů. Předpověď však ukazovala na blížící se silný vítr o síle 50–55 uzlů a bouři s vlnami 6 metrů, graduujícími na 10 metrů, především v sobotu v noci u Tasmánských ostrovů. Pokud by se tato předpověď naplnila, bude nutné, aby se plachetnice délky 50 stop a méně této bouři vyhnuly. Pokud by se jí nestihly do sobotní noci vyhnout, budou se muset menší lodě schovat v bezpečném přístavu na Tasmanii. Této možnosti „úniku“ a strategii plavby je po briefingu věnovaná téměř celá diskuse. I přesto, že slunečné počasí a jasná obloha před startem ničemu takovému nenasvědčují, všichni jsou připraveni na nejhorší.

START

Jako první na vodu a do startovního prostoru vyrážejí velké lodě nad 60 stop, vyžadující více příprav a techniky na vytažení plachet. Některé se neobešly bez doprovodných člunů. Velké lodě pak už následuje zbytek startovního pole. Ačkoli startovní čáry byly tři podle jednotlivých tříd a soutěžních divizí a velké lodě startovaly přirozeně zcela vpředu, nebyla nouze o taktické předstartovní manévry, které jsou u takového závodu obvykle předzvěstí dramatického startu. Ten zazněl na vteřinu přesně ve čtvrtek 26. prosince ve 13.00 místního času výstřelem z děla, za jihovýchodního větru o síle 15 uzlů. Dle očekávání celou skupinu závodních lodí ihned opouštějí všechny velké závodní stroje v čele s Wild Oats a Perpetual Loyal. Tato dvojice pak vedle sebe několik minut soupeří při snaze dosáhnout nejlepšího trimu a maximálního výkonu, který potřebují před dosažením první otočné bójky Victor, jež je pro velké lodě startující z první startovní čáry zcela vlevo. Vedoucí Wild Oats však odpadá výrazně více vlevo, přímo na bójku, než černý speciál Perpetual Loyal, který tak začíná ztrácet. Vedoucí dvojici náhle dohánějí další velké lodě a před blížící se první otočnou bójkou se lodě dostávají k sobě na několik metrů. Na ztrácejícím Perpetual Loyalu se objevuje červená protestní vlajka. Až po několika dlouhých minutách protestní vlajka z backstaye mizí a vysvětlení podává až později sám skipper Anthony Bell: „Vzhledem k situaci jsme uspořádali na lodi meeting, na kterém jsme se dohodli, že nebudeme

v protestu pokračovat. Měli jsme pocit, že nemáme dostatek místa k obratu. Udělali jsme chybu, a protest by tak neměl smysl.“ Perpetual Loyal se totiž dopustila tragické navigační chyby při orientaci a jela na pravou otočnou bójku X-ray, určenou pro lodě z druhé startovní čáry. Tato chyba pomohla Wild Oats k výraznému náskoku při vyplutí ze zálivu na otevřené moře, na které již vyplouvala s prvním refem na hlavní plachtě.

BOUŘE SE NEKONÁ

Následující průběh závodu již nebyl tak dramatický jako jeho začátek. Vývoj počasí v dalších dnech našťastí nepotvrdil blížící se bouři, která se několik hodin před avizovaným příchodem u Tasmánských ostrovů stočila na východ. I díky tomu foukal během první noci relativně slabý vítr kolem 10 uzlů a bylo jasné, že nebude překročen dosavadní rekord závodu, který se tak pro některé lodě protáhne i na několik dní. Také kvůli převládajícímu silnému větru mezi 20

Klubové molo CYCA.

a 25 uzly i ve dne, kdy mnoho lodí plulo na výrazně zredukované oplachtění, v některých případech nechyběly ani bouřkové kosatky.

Závod letos nedokončilo pouze 10 z 94 startujících lodí, většinou pro technické problémy s kormidly nebo navigačním systémem. Objevil se jeden zlomený stěžeň, zničená hlavní plachta, jeden protřzený trup a poškození hlavních stěhů. Všechny odstoupivší lodě se v pořádku vrátily do přístavu. K žádnému zranění naštěstí nedošlo.

Rolex Sydney Hobart je samotnými Australany považován za to nejlepší, čeho se může jachtař zúčastnit. Vyžaduje vše, co se od námořního jachtaře očekává. Schopnosti, týmovou spolupráci

a zkušenosti na lodi ve všech možných podmínkách. Slabý vítr, proudy, náhlé změny počasí, silný vítr a několikametrové vlny až po bouři. To vše na místě, odkud není zrovna jednoduchá cesta pryč. Závod, jehož se může zúčastnit jakákoliv sportovní loď bez rozdílu třídy nebo handicapu. „To je i důvod, proč je Rolex Sydney Hobart vrcholnou událostí pro všechny námořní jachtaře a proč je tomu tak už 70 let. Je to velká výzva,“ prohlásil Vicki Ellis, skipper lodě Switzerland (Clipper 70).

VÍTĚZNÉ TROFEJE

V rámci závodu Rolex Sydney Hobart Race je rozdělováno hned několik trofejí. Nejhodnotnější jsou však pouze dvě

hlavní. J. H. Illingworth Trophy je udělována lodi, resp. posádce, která projede jako první cílem. Současně je považována za cenu pro hlavního vítěze mezi „velkými loděmi“, a to i přesto, že nezávodí v samostatné skupině MAXI. Druhou hlavní cenou je George Adams Tattersall's Cup, již obdrží celkový vítěz závodu, který je určen handicapovým systémem z jednotlivých IRC a ORCi skupin. Ty jsou ještě mezi sebou rozděleny na jednotlivé divize podle délky LOA. Zcela zvlášť jsou udělovány ceny ve skupinách Clipper 70 (12 lodí), PHS (ostatní handicap) a nejmenších one design lodí Sydney 38 (australský výrobce Sydney Yachts, vyrábějící one design sportovní a závodní plachetnice). ▲

Konečné výsledky

Wild Oats XI (02:06:07:27)

Perpetual Loyal (02:09:19:56)

Ragamuffin 100 (02:10:48:00)

Celkový vítěz IRC/ORCi

Victorie (Farr Yacht Cookson 50), australský tým domácího klubu CYCA

